

стока и земя за живѣене и единъ укрѣпенъ градъ при морето. А на Ксенофонта прѣдложилъ двойно роднинство, като му давалъ дъщеря си за жена и сжщеврѣменно билъ готовъ да се ожени за дъщерята на Ксенофонта — ако има такава — и да си я откупи по тракийски обичай. До колко гърцизмътъ повлиялъ върху Севтеса, най-ясно указва това обстоятелство, че разговоритѣ между него и Ксенофонта ставали съ помощта на прѣводачъ (Anabasis VII. 2. 19). Ксенофонтъ и грѣцкитѣ военачалници, слѣдъ като се съгласили на тѣзи обѣщания, били поканени отъ Севтеса на голѣмо угощение, дадено въ тѣхна честь, прѣкрасно и съ хуморъ описано отъ Ксенофонта (Anabasis VII 3. 21—33.)¹⁾

И така Севтесъ, помогнатъ отъ гърцитѣ наемници прѣдприелъ прѣвъ зимата между 400—399. год. единъ двумѣсеченъ походъ противъ тинитѣ²⁾ (Anabasis. VII. 4. 22.) и като прѣминялъ границитѣ на бащината си държава, навлѣзълъ въ тѣй наречената тракийска Делта, сирѣчь най-крайния тригълникъ задъ Биантионъ, и оттукъ се опявилъ покрай Понтосъ Евксиносъ въ областта на тракийцитѣ називаеми *Μελινοφάγοι* (VII. 5. 12.), сирѣчь просоѣдци (които сѣвели много просо и отъ него

¹⁾ Ето по-важнитѣ пасажи отъ любопитното описание на тракийското угощение: „Поканенитѣ насѣдахъ кръгомъ; слѣдъ това за всички се донесохъ триножни трапези, около двадесетъ, съ сложено на тѣхъ нарѣзано месо и голѣми квасени хлѣбове; трапезитѣ се поставихъ особено прѣдъ гоститѣ. Севтесъ взе хлѣбоветѣ, начупи ги на парчета и ги разфрли комуто искаше, подобно и месото; сжщото правехъ и другитѣ. Слѣдъ това носехъ наоколо рогове съ вино и всички си вземахъ. И всѣки каза назравица. Когато виночерпецътъ подаваше рогъ съ вино на нѣкой си Аристасъ, които бѣ натрупалъ на колѣнитѣ си най-много хлѣбъ и месо, защото като ненаситенъ, гълташе и ядѣше много, тогава Аристасъ, като съгледа, че Ксенофонтъ не яде вече, каза на виночерпеца: на тогава давай, защото вече нѣма работа, а пакъ азъ още имамъ. Севтесъ, като чу гласа, питае виночерпеца, що казва Аристасъ; и виночерпецътъ му обясни, защото знаеше грѣцки. Тогава всички се засмѣхъ.

Докато траеше пиенето, взеде единъ тракиецъ съ бѣлъ конь и, като вдигна пѣденъ рогъ, каза: нишъ ти на здравие, Севте, и подарявамъ ти този бързъ конь; като го ѣздишъ, не само ще догонишъ всѣки неприятель, но и безъ страхъ ще избѣгашъ отъ неприятеля. Другъ единъ доведе момче и съ назравица го подари на царя, третиятъ донесе дрехи за Севтовата жена, други му подари сребърна чаша и сжжпоцѣвенъ килимъ. И всѣки каза назравица. Ксенофонтъ, който като първъ гостъ сѣдѣше най-близу до Севта и нѣмаше, що да му подари, макаръ и да се понали малко, пакъ се изправи смѣло и, като вдигна пѣленъ рогъ, каза: „Севте, азъ ти подарявамъ себе си и своитѣ другари за вѣрни приятели; за тѣхната помощъ и съ божия воля не само ще си възвърнешъ бащината държава, но и друга земя ще прѣвземешъ и ще спечелишъ много коне, и жени, и много дарове.“ Тогава станъ и Севтесъ и заедно съ Ксенофонта взи рога и остатъка изсипа върху неговитѣ другари, споредъ тракийския обичай.

Слѣдъ това влѣзохъ хора, които свиряхъ на рогове и свирки отъ волска кожа, въ ритми (тактъ) и въ октава, вѣроятнo военни пѣсни, защото Севтесъ така се въодушеви, што изкрѣска по военно (като въ война) и пѣргаво подскочи, като че се пази отъ стрѣла, — послѣ влѣзохъ и шегаджи“. Изобщо VII. книга отъ Anabasis е пълна съ интересни свѣдѣния за Тракия и тракийскитѣ обичаи, къмъ които се отнасятъ нѣкои пасажи и отъ другитѣ книги на това класично съчинение.

²⁾ Любопитенъ е пасажътъ, въ който Ксенофонтъ (Anabasis VII. 4. 3—4.) описва, какъ тинитѣ напуснахъ селата и избѣгали въ планинитѣ и какъ войската ги прѣсѣдѣвала тамъ въ дебелъ снѣгъ и лютъ студъ: „Имаше дебелъ снѣгъ и такъвъ лютъ мразъ, што замързваше водата, колто си посѣхъ за обѣдъ, па даже и виното въ амфоритѣ и на мнозина грѣци носове и уши се изгорявахъ отъ мразъ. Тогава станъ ясно, защо тракийцитѣ носѣтъ на главитѣ и ушитѣ лисичи кожи (*ἀλωπεκίδιας*) и долами не само на грѣдитѣ, но и на бедрата, и като ѣзджъ на коне, иматъ япанджаци (*χειράς*) дълги до краката, а не кратки мантии (*χλαμύδας*). Подобно описва носията на битинскитѣ тракийци Херодотъ (VII. 75): *ἐπὶ μὲν τῆσι κεφαλῆσι ἀλωπεκίδιας ἔχοντες ἐστρατεύοντο, περὶ δὲ τὸ σῶμα κηθῶνας, ἐπὶ δὲ χειράς περιβεβλημένοι ποικίλας, περὶ δὲ τοὺς πόδας τε καὶ τὰς κνήμας πέδιλα νεβρῶν.* — Отъ сжщата книга на Анабазисъ, глава IV, 14.—15. интересно е описанието на тракийскитѣ села, въ които къцитѣ били оградени наоколо съ голѣми колове (окопи и плетица): *αἱ οἰκίαι κήληφ περιεσθάρωντο μεγάλους σταυροῖς τῶν προβάτων ἐνεκα.*